

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002284

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-06-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 08.07.2024 № 223

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Федоров Олег Володимирович
- Oleh V. Fedorov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7352-1478

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 19-06-2024

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Вищий антикорупційний суд

Код за ЄДРПОУ: 42836259

Місцезнаходження: просп. Перемоги, 41, Київ, 03057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 2024-04 ID 5173

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.81.31

Тема дисертації:

1. Інформаційні методики дослідження злочинності.
2. Information methods of crime research.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено теоретичним і практичним аспектам застосування інформаційних методик дослідження злочинності за результатами вивчення історії поглядів на злочинність, вітчизняної кримінально-правової доктрини України, системного аналізу науки кримінології та світової практики антикриміногенної інформаційно-аналітичної діяльності. У першому розділі стверджується, що проблема суспільно небезпечної поведінки є предметом уваги людства вже декілька тисячоліть – з часів формування прадавніх держав. У дисертації розглянуто генезис теорій злочинності від античних часів до сучасності. Підкреслюється їх різноманіття від догматичних до наукових. Визначено основні кримінологічні теорії про злочинність, її причини, антикримінальні заходи. Встановлено, що розуміння злочинності відповідало рівню знань про навколишній Світ відповідних історичних періодів. Розкрито догматичні та теологічні теорії

злочинів, які стверджували фаталістичну визначеність заборонених вчинків. Виокремлено філософські та просвітницькі концепції, обґрунтування яких здійснювалося за результатами спостережень та логічних міркувань. Наведено різноманіття наукових теорій злочинності, серед яких вбачається найбільш ґрунтовним позитивістський підхід. Щодо нього виокремлюється декілька спрямувань: 1) антропологічний напрям; 2) соціологічний напрям; 3) комплексний напрям; 4) психоаналітичний напрям. На прикладах показано, як різноманіття теорій злочинності в різні історичні періоди обумовлювали доволі різні запобіжні заходи. У роботі стверджується, що хоча до цього часу й не сформульовано універсальну теорію злочинності, втім теоретичні напрацювання є чинником формування вітчизняної кримінально-правової доктрини. Підкреслено, що сучасна кримінально-правова доктрина України ґрунтується на визнанні демократичних цінностей нашого суспільства як культурного «продукту» української нації. Демократичні цінності – це передусім свобода, рівність, справедливість, плюралізм, толерантність, верховенство права й повага до гідності особи та громадянських прав і свобод. Окреслено, що базові засади їх безпеки закріплені в Конституції України. Сутність злочинних посягань визначено нормами Особливої частини Кримінального кодексу України і має принципове значення для пошуків у кримінології, через те, що так визначається об'єкт кримінологічних досліджень. Стверджується, що розуміння охоронюваних цінностей та складових елементів злочинної діяльності, визначених статтями Кримінального кодексу України, обумовлює вибір інформаційних методик дослідження злочинності. У другому розділі дисертації визначено функціонал, класифікаційні та інші практично-значущі характеристики інформаційних методик дослідження злочинності. За результатами системного аналізу визначено види проблем системи кримінології та засоби їх вирішення за допомогою інформаційних методик дослідження злочинності. Запропоновано власне визначення методології – це концептуальні засади засобів (методів) пізнання та перетворення дійсності, розроблені в науковий спосіб. Розкрито методологічні засади вітчизняних кримінологічних досліджень. Обґрунтовано застосування системного підходу в якості методології наукової діяльності. Аргументовано розуміння кримінологічної науки як системного об'єкту у системному Світі. Стверджується, що сутність кримінології являє собою двоєдину цілісність наукової діяльності (пошуку) та наукового результату, де діяльнісна складова – це процедура отримання нових знань, а результативна складова – це результат наукової діяльності у формі знань (інформації). Стверджується практична кримінологія як сфера поєднання теоретичних напрацювань та практичного їх використання у правоохоронній діяльності. Окреслено методологічну сутність системного аналізу, обґрунтовано можливість його застосування щодо сфери кримінології як системного об'єкта системного Світу. Метою кримінологічної науки обґрунтовано нові знання про її предмет. Предметом кримінологічної науки визначено: 1) інструментарій кримінологічних досліджень; 2) злочинність; 3) детермінацію злочинності; 4) особу злочинця; 5) механізм індивідуальної злочинної поведінки; 6) запобігання злочинності. Щодо злочинності розкрито погляди сучасних вітчизняних науковців, окреслено проблему її розуміння як системи. Досліджено сучасні теорії детермінації злочинності, розкрито системний характер цих процесів. Визначено сутність категорії «особа злочинця», окреслено системність цього явища. Наведено розуміння системної сутності механізму індивідуальної злочинної поведінки. Окреслено різноманіття теорій запобігання злочинності, виокремлено системність правоохоронної практики. Доведено: розуміння мети, призначення, функцій кримінології та її предмета визначає особливості використання інформаційних методик дослідження злочинності.

2. The dissertation is devoted to the theoretical and practical aspects of the application of information methods of crime research based on the results of the study of the history of views on crime, the domestic criminal law doctrine of Ukraine, the systematic analysis of the science of criminology and the world practice of anti-criminogenic information and analytical activities. It is claimed that the problem of socially dangerous behavior has been the subject of humanity's attention for several millennia - since the formation of ancient states. The dissertation examines the genesis of theories of crime from ancient times to the present. Their diversity, from dogmatic to scientific, is emphasized. The main criminological theories about crime, its causes, the criminal and anti-criminal measures are defined. It was established that the understanding of crime corresponded to the level of knowledge about the surrounding world of the relevant historical periods. Dogmatic and theological theories of

crimes, which asserted the fatalistic determination of prohibited acts, were revealed. Philosophical and educational concepts, the justification of which was carried out based on the results of observations and logical reasoning, are singled out. The variety of scientific theories of crime is revealed, among which the positivist approach is considered the most effective. Regarding it, several directions are distinguished: 1) anthropological direction; 2) sociological direction; 3) comprehensive direction; 4) psychoanalytic direction. The examples show how the variety of theories of crime in different historical periods caused quite different rule-making regarding the prevention of illegal actions. The work claims that although a universal theory of crime has not yet been formulated, historical experience has become a factor in the formation of domestic criminal law doctrine. It is outlined that the modern criminal law doctrine of Ukraine is based on the recognition of the democratic values of our society as a cultural "product" of the Ukrainian nation. Democratic values are primarily freedom, equality, justice, pluralism, tolerance, the rule of law and respect for the dignity of the individual and civil rights and freedoms. It is outlined that the basic protected values and principles of their protection are enshrined in the Constitution of Ukraine. The essence of criminal offenses is determined by the norms of the Special Part of the Criminal Code of Ukraine and is of fundamental importance for scientific research in criminology, as one of the objects of criminological research is determined in this way. It is claimed that the understanding of the protected values and the constituent elements of criminal activity defined in the articles of the Criminal Code of Ukraine determines the choice of informational methods of crime research. The dissertation carried out a systematic analysis of the science of criminology with a definition of the functionality of information methods of crime research. The methodological principles of using a systemic approach in the study of criminology as a part of the systemic World are outlined. The actual definition of methodology is proposed - it is the conceptual basis of the means (methods) of knowledge and transformation of reality, developed in a scientific way. Methodological principles of domestic criminological research are revealed. The experience of using the system approach in domestic criminology is disclosed, its application as a research methodology is substantiated. The understanding of criminological science as a systemic object is argued. It is claimed that criminology represents a dual essence of scientific activity and scientific result: the activity component is a procedure for obtaining new knowledge; the effective component is the result of scientific activity in the form of knowledge (information). The field of practical criminology is asserted as a combination of theoretical developments and their practical use in law enforcement activities. The methodological essence of systemic analysis is outlined, the possibility of its application in the field of criminology as a systemic object of the systemic World is substantiated. The goal of criminological science is to substantiate new knowledge about its subject. The subject of criminological science is defined as: 1) toolkit of criminological research; 2) crime; 3) determination of criminality; 4) the identity of the criminal; 5) mechanism of individual criminal behavior; 6) crime prevention. Regarding crime, the views of modern domestic scientists are revealed, and the problem of understanding it as a system is outlined. It is proposed to study crime as a "poorly organized" system and to model this phenomenon as a "black box". Modern theories of crime determination are studied, and the systemic nature of these processes is revealed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Федоров О.В. Розуміння явища злочинності: від догматичних поглядів до наукових теорій. Теорія і практика правознавства//Б. 2021. Вип. 2 (20). С. 225–239.

- 2. Федоров О.В. Методологічне значення інформації для розробки заходів запобігання злочинності в системі інформаційного суспільства. Теорія та практика правознавства//Б. 2022. № 1 (21). С. 69–84.
- 3. Федоров О.В. Системний аналіз кримінологічної науки з метою вдосконалення інформаційних методик вивчення злочинності. Наука і техніка сьогодні//Б. 2023. № 10(24). С. 81–90.
- 4. Федоров О.В. Застосування системного підходу у розробці та використанні інформаційних методик вивчення злочинності. Аналітично-порівняльне правознавство//Б. 2023. № 4. С. 425–429.
- 5. Федоров О.В. Технології «Штучного інтелекту» у правоохоронній діяльності: досягнення, проблеми, перспективи використання. Юридичний науковий електронний журнал//Б. 2023. Вип. 7. С. 401–406.
- 6. Федоров О.В. Цифрова юриспруденція в умовах цифрової економіки України. Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного, ІТ та Інтернет-права : зб. матеріалів Четвертої всеукр. Наук.-практ. конф. (Львів, 12 листоп. 2020 р.). Львів : Юрид. ф-т Львів нац. ун-ту ім. І. Франка, 2020. С. 146–148.
- 7. Федоров О.В. Застосування технологій штучного інтелекту у системі кримінального аналізу RICAS. Злочинці і жертви злочинів: матеріали ХХ всеукр. наук. конф. з кримінології для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Харків, 16 листоп. 2020 р.). Харків: Юрайт, 2020. С. 673–676.
- 8. Федоров О.В. Латентність корупції та заходи її запобігання в сучасних умовах України. Актуальні проблеми запобігання корупції : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Харків. 14 квіт.2021р.). Харків: Юрайт, 2021. С. 482–484.
- 9. Федоров О.В. Перспективи кримінологічної інформації в умовах цифрового суспільства та економіки України. Теорія та практика сучасної юриспруденції : зб. матеріалів ХХVII наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 квіт. 2021 р.). Харків, 2021. С. 182–184.
- 10. Федоров О.В. Інформаційні методики дослідження злочинності. Джерела права в наукових юридичних дослідженнях : тези доп. аспірант. кругл. столу за курсом «Форми (джерела) права» (м. Харків, 20–21 трав. 2021 р.). Харків : Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. Харків, 2021. С. 115–118.
- 11. Федоров О.В. Злочинність у сфері трудових відносин. Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців : матеріали всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. іноз. мовами (м. Харків, 27 травня 2021р.). / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків : НЮУ імені Ярослава Мудрого, 2021. 251 с. С. 73–75.
- 12. Федоров О.В. Особливості злочинності та заходів її запобігання в Україні у зв'язку із повномасштабною агресією РФ. Юридична осінь 2022 : зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (м. Харків, 17 листоп. 2022 р.) / за заг. ред. Д.В. Лученка. Харків : Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. С. 211–212.
- 13. Федоров О.В. Антикорупційне реформування системи держави Україна. Актуальні проблеми протидії злочинності та корупції : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 17 лют. 2023 р.). Харків : Юрайт, 2023. С. 259–261.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0111U000958

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оболенцев Валерій Федорович

2. Valerii F. Obolentsev

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2172-5441

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подільчак Ольга Миколаївна
2. Olga N. Podilchak

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9654-1914

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філіпенко Наталія Євгенівна
2. Nataliia Y. Filipenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9469-3650

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: вул. Чкалова, буд. 17, Харків, Харківський р-н., 61070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Віктор Михайлович

2. Viktor M. Shevchuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8058-3071

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радутний Олександр Едуардович

2. Oleksandr E. Radutnyj

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6521-3977

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Головкін Богдан Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Головкін Богдан Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна